

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perenyi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

A megüresedett főispáni szék.

— dec. 12.

Folyó hó 8-án ismét megüresedett a zempléni vármegyei főispáni szék. A Fejérváry-Kristóffy társaság minden rábeszélésének ha sikerült is a mánás családok egyik, politikai téren tapasztalattal nem bíró fiatal tagját a kétes értékű vállalkozásba beugratni: az már mégsem sikerült nekik, hogy ezt a tapasztalatlan, de nem rossz lelkű embert silány taktikájuk vak eszközül is felhasználhassák.

Pallavicini Alfréd ögróf úgy fogta fel a politikai missiót, amint gyermekkorától fegyelmességhez szoktatott katona ember fölfoghat egy felsőbb parancsot. Nem mérlegelte ő sem a tényeket, sem a körülményeket, sem s következményeket. — Kivezényelték, tehát ment. Ment az eléje irt uton addig, amíg a tapasztaltakat egyéni- és katonai becsületével, tisztességérzetével összeegyeztethetőnek tartotta. — Hogy milyen szívesen fogadták itt, hogy milyen gyászpompában

volt része férfi kora legszebb idejében, azt bizonyára nem feledi el soha míg él. De egyáltalán azt sem feledi el, hogy gondolkoznia még a katonának is szükséges és a katona sem vak eszköz, nem dróton rángatható báb, hanem első sorban annak a hazának tartozik életével, vérével és minden tehetségével, a mely neki rangot, kenyeret, előkelő pozíciót biztosított; és nem azoknak a rövid életű hatalmasságoknak, akik elvakultságukban mint a strucc, homokba dugott fejével nem akarják a sarkában járó idők üldözését látni, hanem jól esik nekik ha magukkal másokat is szégyenbe, veszedelembé, bukásba ránthatnak. — Összefogóznak mint a hajótöröttek és káin irigykedéssel mondják: ha már nekem pusztulnom kell, hát pusztuljunk mentől többen, pusztulj te tapasztalatlan fiatal ember is velünk.

Ha némileg is mérlegeli előzetesen az ögróf a jelenlegi politikai és társadalmi szituációt, nem vállalkozott volna hálátlan szereplésre. Soha sem feledjük

azt az egy tagu közgyűlést, a gyászlobogók ezreit, a hazafias polgárság ünnepi csöndjét.

Üres a zempléni főispáni szék. Reméljük, hogy a kísérletezések ideje lejárt s ha még egyszer lesz főispáni installáció itt, eközt az ősi falak közt: megismétlődik a szebb idők korszaka. Ez a korszak pedig nincs már messze.

Virrad! Ébredjünk!

Kossuth-szobor minták.

— dec. 12.

A „Zemplén“ dec. 9-iki számában „Kossuth-szobor tervezetek“ címen bírálat tárgyává tették a vármegyei ház termeiben kiállított Kossuth-szobor minták, amelyekkel az illető művészek pályáznak.

Matolai Etele barátom és 48-as bajtársammal én is megnéztem a kiállított szobrokat és arra az eredményre jutottunk, hogy a Somogyi „Zemplén szülőtte“ jellel megjelölt szobra az, amelyből egy megfelelő és minden bírálat ellen védhető Kossuth-szobrot lehetne átalakítani, ha Somogyi szobrász ur, — akit személyesen nem ösmerek, — reánk, öreg emberekre, akik Kossuthot 1839-től, sőt még előbb is magyarországi utolsó szereplése: 1849 augusztus 14-ig ösmertük, vele a pozsonyi 1847/8-iki diétán és Budapesten az 1848-iki első képviselői országgyűléseken, mint Zemplén vármegyei jurátusai ott voltunk, tehát két évig ugyyszól-

ván naponta láttuk és nagy ékes szó-lásán lelkesültünk, — meghallgatni és követni akarna.

Egy élő alakot ábrázoló szobornak, — testet öltvén, — abban is összhangzásban kell lennie és ki kell fejeznie az illető, itt Kossuth Lajos nagy szellemi erejét, képességét, hogy úgy mondjam, a testnek át kell szellemülnie.

Az illető szobrásznak — itt Somogyinak — hiteles és megbízható adatok és a kortársak szóbeli előadásából meg kell győződnie arról, hogy az a nagy szellem milyen testalkattal bírt, milyen nagy, kék, eres szemű voltak, amelyeknek erős tekintetét — míg meg nem szoktuk — közvetlen közelből alig tudtuk kiállani.

Somogyi ur egy vasgyurónak mintázta Kossuthot, amilyen ő nem volt; mert az ő szobrában a test felett uralkodni kell a lélek nagyságának, (a közép nagyságu természet és korán kopaszodó fej felett.)

Kossuthnak voltak olyan ruha darabjai, amelyeket róla letépni és másokkal felcserélni nem lehet, nem szabad, mert azokat a ruhadarabokat ő miatta és ő utána viselték e haza jó érzelmű fiai.

Ilyen volt: a „Kossuth kalap“, a „Kossuth szárnyas mente“, „zeke“ és az ő mindennapi viseletében el nem maradhatott „gallér-köpenyeg.“

Hát ezek közül a kalap és Kossuth-mente elengedhetetlen kiegészítő részét képezzék annak a szobornak, amely Kossuthot híven óhajtja ábrázolni.

A Somogyi szobrán igen hű a homlok és szemöldök kifejezése, a mely mély gondolkodásra mutat, de

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A bizodalom.

A „Zemplén“ számára írta: Kristóf Lajos

Szép őszi délután volt. A nehéz felhők futva tüntek el a láthatárról. Az ég kékszin palástot öltött. A nap bár lomhán öntötte sugarait, mégis aranyos fénybe burkolta a tájat. Gondolataimmal foglalkozva, némán ültem aszlamonál. Csend volt. Az a néhány barátságos napsugár is talán csak azért tévedt szobámba, hogy borús gondolataimat kissé eloszlassa. Mosolygó fényük megpihent szobám komor falain s szokatlan élénkséggel töltötte el lakásomat. Ablakomhoz léptem s szivemből örültem a napsugarak pajzán jókedvének. Am ez aranyos csillogás ellenállhatatlan varázsszal vonzott a szabadba. Felkészültem. Jó ideig céltalanul bolyongtam, majd hirtelen elhatározással a közeli erdőbe igyekeztem. Megjártam már utam felét, mire az imént elhagyott gondolataim ismét elfogtak... Oh mily szerencsétlen városi munkásosztályunk java... mily elvakult... mily üres ábrándokért rajong. Elhagyja Istent... nincs vallása, nincs temploma... nincs oltára. Vakon rohan a testet-lelket élő szocializmus karjaiba. a nagyszájú bolon-

ditók szavát a legszentebb igazságnak tartja, elveit móhó élvezettel szívja. Megfeledeznek gyermek koráról, azokról a szép napokról, mikor még anyja ölében összetett kacókkal rebegte imáját ahhoz, akit most megvet... Isten, vallás agyrém!... Papok koholmánya!

Oh a szegény bohó. De hisz így tanítják vezérei! Nem lát a szegény! Nem látja, hogy e kieszt beszéd azok zsebet tömi, kik elveiket elébe tállják. Am az elvtárs szívesen fizet. Ösztönzi a remény, hogy elvei, melyekért még Istenét is megtagadja, teljesülnek. S közben a vezér? Nincs többé a zsebe tömve, megél ő már elvtársak nélkül is...

Már az erdő közepén bolyongtam, midőn egy szokatlan hang hirtelen felvert gondolataimból. Ugy tetszett, mintha gyermekesirást hallanék. Figyelmes lettem. Követtem a hang irányát. Csendesen lépkedtem tova s s minél beljebb hatoltam az erdőbe, annál élénkebb lett a hang. Nem sokára egy 12-14 éves leánykát pillantottam meg, amint egy kereszt tövében térdelt és sirt. Nesztelenül húzódtam meg egy bokorban. Tudni akartam, vajjon mi okozta a kislány keservét, talán eltévedt szegényke. Semmit sem szóltam, nehogy hirtelen megjelenésem csak növezzze féltelmét. A kis leány csak sirt, fuldokló szavait elnyomta a szíve ke-

serve. Majd bátrabb lett s érthetőbbek lettek szavai: „Igen én tudom, hogy Te váltottál meg mindnyájunkat; én tudom, hogy Te igen sokat szenvedtél érettünk, tekints le rám árva gyermekedre, könyörülj rajtam, segíts meg mostoha sorsomban. Tudod, mennyit szenvedek, mióta elhagytak, ismered keserveimet, vigasztalj meg, ne hagyj el, vigasztalj meg...!“

Néhány percig még térdelt, majd hirtelen felvidult s élénk arccal hagyta el a keresztet. Nagyon meghatott e gyermek bizodalma. Utána mentem. Megszólítottam és kértem, mondja el, miért sirt az imént ott a kereszt tövében. Megjelenésem zavarba hozta a leánykát, de nemsokára összeszedte gondolatait s egész értelmesen felelt: „Oh nagyuram! az én sorsom nagyon, de nagyon mostoha. Atyám már rég elhagyott. Elment abba a nagy országba s ott lelta halálát. Szegény édes anyámat a mult héten temették. Egymagam maradtam. Testvéreim nincsenek. Egy öreg asszony tart el kegyelemből. Oh az az öreg asszony! Csak üt, csak ver; száraz kenyeremet is ütlegek közt kapom. Mindennap kerget az erdőbe s ha tele nem szedem kosaram gombával, vacsorára ismét csak ütleget vár. Oh én nagyon sokat szenvedek, mióta elhagyott jó anyám. Nincs vigasztalom e földön, egyedül Ó, ki nem e

földről való. Már egy órája téredek előtte, sirva panaszolom keserveimet, esedezem hozzá, hisz ő is szenvedett, könyörüljön rajtam, segítsen nyomoromban, az emberektől úgy sem várhatok semmit. És ő megvigasztalt. Valami benső hang azt sutugta, ne sirj, ő meghallgatott, ő megsegít, sorsom megjavítja. E benső szót legyőzött s most örömmel folytatom munkámat. Igen, ő hatalmas, ő mindent tehet, engem is megsegít.“

Örömmel hallgattam e gyermek szavait, meghatott bizalma s én hiszem, hogy a kiből oly nagyon bizott, tényleg megsegíti. Egy-két vigasztaló szó után elhagytam.

Tovább sétáltam az erdőben. Gondolataim a gyermekkel foglalkoztak. Oh mily boldog ő most, mily elégedett, hiszen a leghatalmasabb vigasztalta meg. Nem pusztá, nem üres az ő lelke, a hit lángjai élesztik szívében a bizodalmat; a szeretet melege heviti benne a vonzalmat. Kicsi még a szíve, nem érte kora sorvasztó lehellete s e tisztaságában boldog...

Mily vigasztaló kép volt ez, mily örömmel jártam tovább az erdőt ama boldogító tudatban, hogy van még kincse a szegénynek is!

Ebben a történetben pedig az a szép, hogy igaz.

RUM, COGNAC és TEA

nagy választékban és jutányosan kapható
HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyszerüzetében (DROGERIA.)

Sátoraljajhely, Főtér.

már a száj és bajusz kifejezése nem hű, mert Kossuthnak sem kihegyezett ajaka, sem pedrett bajusza soha sem volt, mert ilyenekre nem is ért reá.

Száz meg száz mindenféle alaku arcképe maradt Kossuth Lajosnak, — tehát annak a szobrának, aki a 40-es években köztünk nem élt és így Kossuthot személyesen nem ismerhette, — azokból a hátra maradt arcképekből kell mintázni, megalakítani a Kossuth szobrát.

De melyikből, melyik arckép után? az itt a kérdés.

Ha elfogadná Somogyi ur tanácsomat? kövesse.

Kossuth életének első felét itt benn, szülőföldjén, Magyarországon, másik felét száműzetésben külső országokban élte le.

Magyarországra és specifice Zemplén megyére az ő életének csak az első fele bír azzal a fenomenális hatással, amelyet szobor alakban is megkíván e vármegye örökíteni, tehát nekünk a Kossuth 48-iki alakját kell mintázni úgy, amilyen ő akkor volt, amikor 1848. márc. 15-én a pozsonyi diéta küldöttével gőzhajón Bécsbe a királyhoz ment és ott állt a gőzhajó fedelén.

De nem kell olyan vastag kraváti szakállt nyakába fűzni, mert olyat Kossuth soha, hanem egy vékonyat viselt, de az nem volt ily szembeötölő.

Mint a Zemplén 9-iki számában a cikkirő megjegyzi, a Somogyi koncepciója a legjobb, legszellemesebb, de azt az öreg honvédet, hátulról, legalább a szobor oldalára, hogy látható legyen, át kell hozni.

Nem irok én kritikát és nem becsmérlem a többi szobrászok műveit, én csak megjelölöm a — szerintem — legkiválóbbat, amelyből lehetne igen jól alkotni, ha Somogyi ur tanácsomat követné és a szoborbizottság ezeket az önzetlen észrevételeket megfigyelné.

Id. Bajusz József.

Kiadtuk a Kossuth-szobor pályázat ügyében eddig hozzánk beérkezett kritikákat; azzal a megjegyzéssel azonban, hogy bár teljes tudatában vagyunk annak, miszerint a kritikusok egyikének sem volt célja a pályamunkák egyike vagy másika, illetve művészeikkel szemben a nagyközönségnél pro vagy kontra véleményeket kelteni, — mi a kritikákat időelőltünk tartjuk s azok megnyilvánulását nem helyesljük mindaddig, míg az illetékes bíráló-bizottság a bemutatott tervezeteket a nagy nyilvánosság ítélkezése elé nem bocsátja. Azután szívesen adunk helyet az e tárgyban hozzánk esetleg beérkező véleménynyilvánításoknak, de megjegyezzük, hogy a saját vélekedésünk közzétételét fentartjuk arra az időre, amidőn a nagy nyilvánosság bírálata hangzik majd el a versenyzők pályamunkái fölött.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Sátoraljauhely város képviselőtestülete 1905 évi december hó 13. án delután 3 órakor a városbáza nagy tanácstermében rendes képviselőtestületi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az 1906. évi költségvetés tárgyalása. 2. Az 1903. évi zárszámadások tárgyalására 15 napi határidő kitűzése. 3. Irószerek és nyomtatványokra beadott ajánlatok feletti határozat. 4. A színházi cukrászda bérletére vonatkozó feltételek megállapítása és tárgyalása. 5. A tornacsarnok területének hasznosítására adása tárgyában beadott ajánlatokra vonatkozó pénzügyi bizottsági vélemény. 6. A villanygyárral történt leszámolás eredményének kiegyenlítése végett hitelátruházás engedélyezése iránti intézkedés. 7. A koresolya és uszoda-egylet ajánlatára adott pénzügyi bizottsági javaslat. 8. Alispáni leirat a heti piac áthelyezése tárgyában kelt ren-

deletének fentartása tárgyában. 9. Pancsova város és vidéke által kibocsátott mezőgazdasági sorsjegy vétele tárgyában* pénzügyi bizottsági javaslat. 10. A Bem-szobor felállításához való hozzájárulás tárgyában kelt pénzügyi bizottsági javaslat. 11. Ugyanaz József főherceg emlékére felállítandó szobor tárgyában. 12. Ugyanaz a fővárosi ereklye-muzeum segélyezése tárgyában. 13. Pénzügyi bizottsági javaslat Dános Miklós könyvének megszerzése tárgyában. 14. Ugyanez az országos, vakokat gyámolító intézetnek segélyezése tárgyában. 15. Ugyanaz a fővárosi ereklye muzeum segélyezése tárgyában. 16. Ugyanaz a nagykelesi ev. ref. egyház segélyezése tárgyában. 17. Illetőségi ügyek. 18. A képviselőtestület közgyűlés napjáiig beérkező ügyek.

(Felfüggesztett jegyző. Steiner József alsógyertyáni körjegyzőt Zemplén vármegye alispánja állásától felfüggesztette, mert nevezett egy 18 éven aluli leányt polgári házasságban vélegényével összeadott.

(Sátoraljauhely város zárszámadásai. A város polgármestere közzé teszi a következő hivatalos hirdetményt. Az 1904. évi háztartási és alapok zárszámadásait a pénzügyi bizottság felülvizsgálván az 1886. évi XXII. t.-c. 142. §-ának rendelkezéséhez képest 1905. évi december hó 10-től kezdődőleg 15 napi közzemlére a városbáza nagy tanácstermébe kitetett. Erről a város közönségét azzal értesitem, hogy észrevételek 1905. évi december 25-ik napjának d. u. 5 órájáig adhatók be az iktatói hivatalba. Sátoraljauhely 1905. évi december hó 10-én. Székely Elek polgármester.

A független bíróság ítélete.

Dókus Gyula alispán felmentése.

Csak 4 nap előtt folyt le Kassán Rakovszky Endre dr. Abauj-Torna vármegye alispánja ellen a kassai kir. büntető-járásbíróság előtt egy bünper tárgyalása, melynek eredménye, illetve az ezen ügyben hozott bírói ítéletet t. olvasóink jól ismerik.

Ugyanez a kisdud játéka az alkotmányellenes kormányzat megismétlődött Zemplénben is, hol Dókus Gyula alispán ellen a büntetőtörvény 480. §-ába ütköző hivatali hatalommal való visszaélés vétsége miatt a kir. ügyészség vádat emelt.

A harc, mely nem emberek, de elvek között folyik ma ország-szerte, közbelépésre készítette a független magyar bíróságot is.

Nem fűzünk kommentárt ahoz, mi okból indította meg az ügyészség mint hivatalbeli közbíró egy vármegye szeplőtelen multu alkotmányhüség- és törvénytiszteletért ma általán ünnepelt főtisztviselő ellen a bünpert; megindította azért, mert erre utasítva lett. Az igazságügy papjai, a jeles magyar bírói kar azonban nem tűr maga felett cenzurát, nem vár iniciatívákat sehonnan. Ezért a bíróság pártatlanságába és igazságérzetébe vetett törhetlen bizalommal minden aggály és elfogultság nélkül tekintettünk ez elé a mai tárgyalás elé, hol ma e vármegye közéletében négy évtized óta elsőrendű szerepet játszó egyén, Dókus Gyula került a vádlottak padjára.

Dókus Gyula eddigi sikerei mellett erre a legujabbar már

csakugyan büszke lehet. — Volt már módjában meghureoltatást, gyanúsítást, mindent átszenvedni, de volt módjában minden eddigi tényeért e nagy vármegye nagyközönségének egyhangu bizalmát is érezni.

Olyan felemelt fővel még alig lépett valaki a vádlottak padjára, mint ma a zempléni alispán.

Ha bűn lett már a hazaszereget, ha üldözést érdemelnek az igazak a törvénytiszteletért, akkor bűnös a mi alispánunk. De ha ezeknek az ellenkezője áll: akkor közéleti tevékenységével, hivatali működésével kiérdemelt koszorújához ma a babérlevelek egyik legszebbjét fűzte, mert a bíróság felmentette őt.

F. hó 13-án d. e. 9 órakor volt az ez ügybeni tárgyalás, Schiller Kálmán kir. aljársbíró előtt, a jogász és érdeklődő nagyközönség jelenlétében.

A vádhatóságot Somossy András kir. ügyész képviselte, mint védő dr. Szirmay István vármegyei főügyész szerepelt, a jegyzőkönyvet Makó Béla aljegyző vezette.

Ítélet hirdetésre d. e. 10 órakor került a sor, amikor is Schiller Kálmán kir. aljársbíró a következő ítéletet hirdette ki:

Ő felsége a király nevében!

A sátoraljauhelyi királyi járásbíró mint büntető bíróság a hivatali hatalommal való visszaélés vétségével vádolt Dókus Gyula alispán elleni büntető ügyében a Somossy András kir. ügyész által képviselt vád felett a mai napon megtartott nyilvános ülésben a vád és védelem meghallgatása után következőleg ítélt:

A kir. járásbíró, mint büntető bíróság Dókus Gyula Zemplén vármegyei alispán vádlottat, a Btkv. 480. §-ában meghatározott hivatali hatalommal való visszaélés vétsége címén emelt vád alól felmenti.

A közönség az ítéletet megjelmezte.

A királyi ügyész felebbezést jelentett be.

A tárgyalás egészlejárásáról lapunk legközelebbi számában hozunk terjedelmestudósítást.

HIREK.

Lapunk jelen számát tegnap este helyett ma délelőtt jelentettük meg és pedig azon czélel, hogy az alispán ellen lefolytatott ítélet eredményét olvasóinkkal közölhessük. — Legközelebbi lapszámunk a rendes időben, holnap oszűrtökön este jelenik meg.

— A homonnai missziói egyesült prot. egyház ünnepe. December hó 3-án délelőtt 10 órakor a homonnai ref. templom előkelő közönséggel telt meg, melynek sorában hitfelekezeti különbség nélkül ott volt a város színe-java. Ének után Janka Károly lelkész imát, majd nagy figyelemmel hallgatott alkalmi beszédet mondott, áldást kívánt a városra, a hitfelekezetekre és a szenvedő hazára. A ho-

monnai daloskör előadta kifogástalan szabatsósággal, meglepően szép színezzel a Hymnuszt. A közönség egy egyházi ének hangjainál oszladozott s távozott el a templomból bensőséges, ünnepi érzések között. Az ünnepélyesség második pontja a lelkészlakon tartott presbyteri gyűlésben ment végbe, melyre Mándy István főgondnokot küldöttség hívta meg. Szép jelenet tanui voltak a jelenlevők. Miután előbb már a lelkész megköszönte a presbyteriumnak a negyedszázados multban véghezvitt munkásságát, Dezső Sándor presbyter rövid beszédben, lendületes szavakkal viszonzta a lelkész áldását. Majd a Mándy István főgondnok üdvözlése következett; az ünnepelt magától minden érdemmel elhárító szerény válasza, ünnepélyes ígérete, hogy utolsó lehelletéig legfőbb boldogsága lesz egyháza szolgálata: oly mozzanatok voltak, melyek a kis egyház jövőjét illetőleg termékenyítőleg hatottak s míg egyfelől a mult alkotások negyedszázados lejárt idejére, másfelől a jövőre uézve biztosítékai lettek e missziói őshely megszilárdulásának. Annak elhatározása után, hogy Kun Bertalan püspök, az egyház főpásztorja és Szőlőssy József, valamint Réz László, az egyház szeretett lelkészei táviratilag üdvözléssenek, a gyűlés véget ért. — Az ünnepélyesség harmadik pontja a Stefániában rendezett bankett volt. Este 8 órakor mintegy 70 személy ülte körül a fehér asztalokat s csupa öröm töltötte be a lelkes és felebaráti szeretet. — Alig hordták fel az ételeket, mintegy varázslatra felharsant az „Isten áldd meg a magyart” szózat, majd Janka Károly az egyház papja fenkölt szavakkal beszélt ez ünnepség jelentőségéről s Mándy István egyházi gondnok érdemeit juttatta érvényre. Egy órára járt az idő, midőn a bankett véget ért.

— Eljegyzés. Löwinger Ármán kereskedő Abaujszepeiből eljegyezte Reichard Adolf helybeli kereskedő leányát Honorkát.

— Elégtétel egy ártatlanul meghureolt orvosnak. Még élénk emlékezetében lesz olvasói előtt az a szenzációs eset, mely tavaly télen nagy port vert fel Zemplén vármegyében. Ugyanis 1904. év október 6-án történt, hogy Fűgh István mádi lakos, nyugalmazott huszárkapitány neje bizonyos belső szervek elváltozása következtében a szerencsi szanatóriumban műtétet végeztek, melynek folyamán a súlyos betegen fekvő kapitány neje néhány nap mulva kiszendvedt. A férj, aki mindvégig neje fölépülésében reménykedett, nem tudott sorsába bele nyugodni. Kevésel hitvesének halála után előbb a szerencsi főszolgabírói hivatalban, majd a sátoraljauhelyi kir. törvényszék vizsgálóbírájánál panaszt emelt és nejeének boncolását kérte olyan szakértő orvosokkal, akik hivatalban, megállapítani, nem terheli-e a műtétet végző orvost valamely mulasztás vagy gondatlanság. A beadott panasz és kérelem folytán elrendelték a hullaboncolást. A kir. törvényszék és ügyészség részéről Keresztessy Lajos vizsgálóbíró és Olchváry Dezső kir. alügyész megjelentek Mádon, ahol az elhunyt urnó el van temetve. A boncolást dr. Löcherer Lőrincz kir. törvényszéki orvos és dr. Chudovszky Mór nagymihályi közkórházi főorvos végezte. A boncolásnak állítólag azon meglepő eredménye volt, hogy az asszony hasüregében az operáció után egy tenyérnyi nagyságú jodoform gazet találtak. A vizsgálat megindult tehát abban az irányban, hogy a bent hagyott gaze okozta-e a fiatal asszony halálát, avagy más körülmény. A sátoraljauhelyi kir. törvényszék vádtanácsa ez ügyben az eljárást megszüntette. A kassai kir. ítélőtábla azonban a vádtanács határozatát feloldotta s az országos közegészségügyi orvosi-tanács véleményét

kérte ki. Az országos közegészségügyi tanács, mint értesülünk, kimondta, hogy Paczauer Felix dr. szanatórium tulajdonos az operációt kifogástalanul hajtotta végre, mely alapon a bíróság Paczauer ellen jogerősen megszüntette az eljárást.

— **Hogy szeretik Wohlman?** Homonnán a legutóbbi napok egyikén nagy embertömeg verődött össze egyik vendéglő előtt s vártak egy emberre, hogy kijöjjön. A hangulat mind zajosabb lett, sőt ha idejekorán fel nem világosítják őket, hogy a várt úr nem Wohlman Kázmér, talán megrohanták volna a vendéglőt is. A nép szinte boszankodva oszlott szét, sajnálva kárbavesztet harciasságát. Bizony a felháborodottság után ítélve, valamint a kezekben tartott különféle eszközöket mérlegelve nagy szerencse, hogy tényleg nem Wohlman ur volt ott s így meg nem lincelték a „Közgyűlés“-t. — Amint utólag értesültünk, Wohlman Kázmér végleg elhagyta ezt a „hálótermet“ Magyarországot s valamely vele nyelv- és érzelmi rokonságban álló osztrák tartományt boldogít ezentel becses jelenlétével. Itt különben is ég a lába alatt a talaj, mert egész halmaz bűnvádi feljelentés van ellene.

— **A forgópisztoly.** Kevésbé mult, hogy végzetes kimeneteli szerencsétlenség nem ért e napokban egy cselédet, a kinek a helybeli posta- és távirat-hivatalban dolga akadt. Minatz Pál postaszolga forgópisztolyának tisztogatásával volt elfoglalva, miközben forgópisztolyát oly vigyázatlanul tartotta, hogy az véletlenül elsült és a cselédet fején találta. A golyó szerencsére csak horzsolta fejét és könnyű testi sérülést okozott. A vigyázatlan postaszolga ellen megindították az eljárást.

— **„Sárospataki otthon.“** Sárospatakon f. hó 10-én élénk érdeklődés mellett egy új társaskör alakult „Sárospataki otthon“ cím alatt. Az új körnek célja a társas élet fejlesztése és a sport különféle nemeinek kultiválása. Az alakuló közgyűlés az állami tanítóképző intézet tanástermében tartatott meg, melyen az előkészítő bizottság által feldolgozott alapszabály tervezet már el is fogadtatott. A tisztikarban megválasztottak elnökké: Philipp Károly; ügyvezető elnökké: ifj. Meczner Gyula; igazgatóvá: Kötse István; ügyészé: Végh Bertalan; pénztárnokká: Horváth Mátyás; jegyzővé: Diviatzky Rezső. A választmányba beválasztottak: Hodossy Béla, Fodor Jenő, Gruska Lajos, Bernáth Béla, Rohoska József, Fencik Nikon, dr. Molnár Hugó, dr. Meczner Sándor és dr. Szabó Sándor.

— **Aki poffal fizet.** Kis József azon tiszteletre méltó adósok nagy gárdájába tartozik, akik sokkal szivesebben elégitik ki hitelezőiket poffal, vagy más hasonlóval, mint a járandó összegekkel. Egy sertéskepcetől rövid idő előtt sertéseket vásárolt, melyek árából 34 koronával adós maradt. A sertéskepec többször kérte a pénzt, de eredménytelenül, mert az adós nem fizetett. A napokban azután nagyobb határosság kedvéért a feleségével együtt állított be Kishez és fenyegette, hogy bepereli, ha meg nem adja a pénzt. Kis erre kifizette őket olyképpen, hogy megragadva olmos botját, azzal előbb az asszonyt verte ki, azután a férjnek esett és formálisan kipofozta a lakásból. A hitelező házaspár a szenvedett súlyos sérülésekért bepanaszolta a bottal fizető adóst. A dolog e szerint a bíróságnál nyer folytatást és elintézés.

— **Furfangos család.** Egy ide vettől szélhámos érzékenyen károsította meg Z. B. helybeli iparost. A kávéházban találkoztak mind a ketten, a hol rövid társalgás után a csinos képű és bőbeszédű, uriasan öltözött fiatal ember egy zsák kávé, cukrot és rizst ajánlott megvételre, melyet Z. B. hajlandónak mutatko-

zott megvenni. Kimentek a vasuti állomásra és ott a fiatal ember megmutatta azt a zsákot, melyben az eladásra szánt cikkekk voltak. Miután fuvarosra nem bírtak hamarjában szert tenni, az árut ott hagyták és csak később hozatták be. A fiatal ember ez alatt sok mindent elbeszél és legalább is olyan arcot vágott, mintha minden szavával igazságot mondott volna. A kellemes társalgónak nem is került sok idejében, míg Z. B.-nek tetszését és jóindulatát annyira megnyerhette, hogy a fiatal embert egy jó vacsorára is meghívta. A szívesen látott vendég azután bemutatatta az időközben beszállított kávé. Bemarkolt a zsákba és egy jókora csomó első minőségű kávévett ki, mondván ilyen kávév tartalmaz az egész zsák, melyet ha nem kíván megvenni, jó provizó mellett áruba boesáthatja bárkinek. Mivel azonban el kell utaznia és annyi pénzzel nem rendelkezik, előbb pénzt kerit magának, a kávé pedig hajlandó Z. B.-nél hagyni, aki a fiatal embernek erre a kijelentésére önként följárlott 50 koronát, mely összegnek nagy részét, mivel nála elegendő pénz nem volt, — kölcsön vette. Az ál kereskedelmi utazó az ajánlatot szívesen elfogadta és az 50 koronát zsebre vágta, majd ajánlotta magát és eltávozott azzal, hogy nyolc nap elmúltával eljön megtudni, mi történt a zsák kávéval. És a bőbeszédű fiatal ember azóta mindég jön és sohasem ér ide. Ez a várakozás elég volt ahhoz, hogy Z. B.-ben gyanút ébresztsen az utazó személye és a nála hagyott kávé minéműsége iránt. Első dolga volt a zsák kávé megvizsgálni s akkor jött rá, hogy a nagy zsák tetején mindössze egy kilogrammnyi kávé van, a többi kukorica. A beesapott iparos az esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahol a furfangos család kézrekerítése végett intézkedtek. Minthogy nincs kizárva, hogy az illető fiatal ember másutt is hasonló módon csapja be a hiszékeny embereket, szemléleírását itt közöljük: Weisz-nak mutatkozott be, középtermetű, 25 év körüli, arca kerek, borotvált, bajusza gesztenye színű, haja barna, orra és szája rendes, előkelő megjelenésű, ruházata rövid szürke téli kabát, finom, feltűnő széles szörme, sötétbarna gallérral, puha, drapszínű kalapot és finom fűzős cipőt visel, beszél magyarul és németül, állítólag Pakson született, a hol szülei korosmárosok.

— **Baromfi-tolvajlás.** A téli hideg időjárás és a nagy drágaság sok szegény embert arra késztet, hogy a legszükségesebbet, az eledelt bűnös uton szerezze meg magának. Legutóbb Varkonda Jánosné helybeli lakostól loptak el baromfit. A rendőrség a tettest elfogta.

— **Addig jár a korszó a kutra, a mig eltörik.** Eveknek keresztül garázdálkodott Megyaszó nagyközségben egy tolvajbanda. Összelopkodtak ennek tagjai mindent, a mit csak tudtak. Loptak búzát, gabonát, tyukot, libát, sőt, ha szerint tehettek beáltak medvének, meg fojtották az ártatlan méheket is, hogy a mézet elvihessék. Bár minden lopási esetet bejelentettek a csendőrségnek, a banda tagjai oly ügyesen végezték munkáikat, hogy a legerélyesebb nyomozás is eredménytelen maradt. November 27-én virradóra feltörték Kis-Megyaszon a Bányai István gazdaemr pincéjét s onnan egy üres hordót és 80—90 liter bort elemeltek. Bányai, amint megtudta a dolgot, sehog sem tudott megnyugodni abban, hogy az ő része csak a rigolirozás nehéz mestersége legyen, a bort meg más igya meg, óvatosan hozzáfogott a tolvajok kinyomozásához. A nyomozás sikerrel is járt. Ugyanis Kocsis Bertalan utbagazaitása folytán Bányai a községi bíróval egyenesen a banda fejéhez, Szabó Dánielhez ment, kinek udvarán, a kukoricagóré között az ellopott hordót rövid keresés után megtalálták.

A dolog ily állása felől másnap Nagy József községi bíró jelentést tett a gesztelyi csendőrmesternek, ki azonnal a helyszínére jött és a banda két főtagját Szabó Dániel és Tóth Lajos személyében letartóztatta s a nyomozást tovább is folytatta, minek eredménye lett, hogy eddig 8—10 betöréssel lopást a tolvajok már beösmertek. Az ellopott tárgyak nagy része, az érleli szereken kívül, megkerültek. Hogy az elfogottakon kívül még kik a cinkosok, a további vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

— **Lopás.** Speiser Jenő homonnai termény kereskedő áruraktárát megdézsmálták 120 klg. bab erejéig. Az asszony, ki a babot annyira szereti, már a csendőrök kezébe került, kik a tettest a kir. büntetőbírósnál feljelentették.

— **Tüzek a vidéken.** December 3-án délután mig Kisdobsza vallásos lakossága a templomban volt, tűz ütött ki a faluban. 2 óra alatt 7 lakóház az összes melléképületekkel a lángok martaléka lett. A mentési munkálatokat a nagy vízhiány igen megnehezítette. — A laborszögi gőzmalom e hó 4-én éjjel kigyulladt és porig égett. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— **Gondatlan mészáros.** Guttman Jenő tályai mészáros e hó 7-én Szántóra indult egyfogatu szekerevel. Dacára, hogy ösmerte lova rossz természetét, amennyiben már többször megjárta vele, ismétlen nem gondoskodott kellő biztosítékot szolgáló zaboláról. S így történt meg, hogy a ló a kerék megkötése dacára, alig pár lépést haladva megbokrosodott. A szekérben ülő 4 ember közül 2 kiugrott, a másik kettő a tova száguldó szekeren maradt, melynek a hátsó kereke kiesett s Guttman oly szerencsétlenül bukott ki, hogy fejét több helyen beuzta. Berger Sándor pedig az utmenti sáncba zuhant erősen megsérülve.

— **Véres verekedés.** Kovács János homonnai kocsis úgy talált összekülönbözni egyik pajtásával, hogy az neki csekély 25—30 cmt. hosszú karcolást ejtett az arcán. A szerencsétlen eszméletlenül terült el a földön s felépüléséhez is alig van remény.

— **Tárgyorsjáték.** Perbenyiki levelezőnk írja, hogy a perbenyikvidéki baromfi-tenyésző társulat november hó 26-án tárgyorsjátékkal egybekötött baromfi-vásárját nagy érdeklődés mellett tartotta meg. Különböző baromfiakból 290 drb. hozott fel, melyből a társulat 142 darabot vásárolt 5—9 korona közötti árban. Magánfelek által 8—10 korona árban vásároltatott a liba és a sárga orpingtonok; pulykára vevő nem volt. — Baromfiak beszerzésére 500 korona állományban részesült a társulat, mely magávagyonából 374 koronát s így összesen 874 koronát adott ki sárga orpingtoni kakasokért és pekingsi gácsérokért. Ezeket a nép között csere utján osztotta el. A csere utján kiadott baromfiból 157 korona 80 fillér folyt be. A kibocsátott 3000 drb. sorsjegyből 2611 drb. összesen 261 kor, 10 fillér értékben adatott el.

— **Jegyzőket érdeklő elvi döntés.** A közigazgatási bíróság egy konkrét esetből kifolyólag, a midőn egy segédjegyzői választást azon indoklással főlebbezték meg, hogy az illető nem nyert általános szótöbbséget: elvi határozatot hozott. E szerint, mivel a törvény értelmében kis-és nagyközségben csak a jegyző, orvos és bíró megválasztásnál kívánatik általános többség, de a segédjegyzői viszonylagos szavazattöbbséggel is megválasztottnak tekinthető; vagyis ily esetekben nincs helye pótválasztásnak. Mivel a segédjegyzői állásokra rendszerint sok az aspiráns, ez az elvi döntés sok pótválasztásnak fogja elejét venni.

— **A robbanó anyagok árusítása.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a tűzveszélyes, azaz 25 Celzius foknál robbanó kőolaj és egyéb

robbanó folyadékok egy, illetve fél-kilogrammnál nagyobb mennyiségben csak az általa engedélyezett, robbanásmentes, szegecselte fémedényben raktározható és tartható elárusítás végett. Ez a belügyminiszteri rendelet tehát főleg az ilyen folyadékok árusításával foglalkozó kereskedőkre vonatkozik és ezek tájékozása végett közöljük a rendeletből a következőket: A fent említett robbanásmentes fémedényben tartandó a 21 Celzius foknál nagyobb hőben meggyulandó finomított petroleum is. Ezenkívül meghatározza a rendelet, hogy a robbanó folyadékokból mily mennyiség tartható üzletben és hogy mennyi tartható raktárban. A raktáraknak azonban minden lakott épülettől különállónak és előírt módon épülteknek kell lenniük. A rendelet jövő év március 1-én lép életbe.

— **Zemplén vármegye állategészségügye.** A veszettség: a szerencsi; ragadós száj- és körmfájás: a nagymihályi; rühkór: a bodrogközi, tokaji; sertésorbán: a sárospataki, tokaji; sertésvész: a homonnai, nagymihályi, szerencsi, sztrópkói, tokaji és varanói járásokban észleltetett.

— **A Dr. Richter-féle Liniment.** Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 36 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfás, köszvény, esz-nál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalom-essillapító hatást idéztek elő; sőt járványkór-nál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, vaia mint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredti üveget elfogadni.

— **A hirneves Bordás-féle Irén creme,** Irén poudert és Irén szappant kapható a készítőnél, Bordás János gyógyszerésznél, Jászberény. Zemplénvármegyei főraktár: Szegő Sándor központi áruházában Sátoralja-ujhely. Ara darabonként 1 korona.

Legujabb.

Nagy betörések B.-Olasziban.

Távirati uton közlik velünk, hogy az elmúlt éjszakán ismeretlen tettesek betörték a gróf Lónyay Elemér b.-olaszi kastélyába, ahol nagy pusztítást vittek véghez; elrabolták Stefánia főhercegnő összes ékszereit a Wertheim-szekerénnyel együtt. A Bodrogolasi vasuti állomáson is betörték s az ottani kézi vaszekerényt tartalmával együtt elrabolták. A tetteseket nyomozzák.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Régi hű olvasó. Névtelen levelek kiadására nem vállalkozunk.

Nem közölhetők: A fogadás; A direktor ur rejtelméből.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Nagy karácsonyi occásió!

BARNA DEZSŐ

uj női divat és selyemáruházában
Sátoraljauhely, Fótózsde mellett

December 1-től-31-ig bezárólag.

NAGY VÁLASZTÉK: női angol divat kelmékben, selymekben, szőnyeg, függöny, ágyterítő, valódi angol plaid, vászon és fehérművekben.

Minták költségmentesen küldetnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

48154. szám.
IV. 1905.

Sátoraljauhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Kivonatos árverési hirdetmény.

A sátoraljauhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közzhírré tétetik, hogy Zemplén vármegyében fekvő és alább felsorolt községek területén fizetendő bor-italadó és huszfogyasztási adó beszedési joga az 1906. évi január hó 1. napjától 1906. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1907. évre is, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1905. évi november hó 29. napján délután 9 órakor fog megtartatni.

A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

1. Kikiáltási ár	Hernádnémeti község	
	Kor.	f.
Boritaladóban	1200	—
Huszfogyasztási adóban	550	—
Összesen	1750	—

2. Az árverésben részt vehetnek, kik törvény szerint terhes szerződések kötésére személyes képességgel bírnak. Kizáratnak: kiskorúak, továbbá azok, kik valamely büntény vagy vétség miatt büntetve voltak, szintugy azok, kik a kinstárral szerződési viszonyban állottak, de szerződési kötelezettségüket megszegték, végre, kik csempészet vagy más jöv. kih. miatt büntetve voltak.

3. Az árverésen részt venni kívánók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár tizedrészét (10%-át) készpénzben, vagy államkötvényekben, vagy pedig a fennálló szabályrendeletek értelmében bánatpénzül elfogadható, a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal, — ha pedig az e névértéken felül lenne, ez utóbbival — számításba vehető egyéb értékpapirokban letenni.

4. Írásbeli ajánlatok szintén elfogadhatók, de ezek is a 3. pontban meghatározott bánatpénzzel látandók el. Az írásbeli ajánlatokon a felajánlott összegek szóval és számokkal kiirandók és az árverés napjának d. e. 9 óráig lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

9. A boritaladó bérlőinek az 1892. évi XV. t.-cz. 5. §-ában biztosított ama joga, hogy az általuk bérelt községekben a lakosság számarányához képest, egy, két, esetleg három italmérési engedélyre tarthatnak igényt, a bor-italadó és huszfogyasztási adó bérlőire is érvényben marad abban az esetben, ha az általa felajánlott évi bérösszeg az 1000 koronát eléri, megjegyezve, hogy az esetben a kimérési engedély az összes szeszes italokra, tehát a boritaladó tárgyai mellett a sör és az égetett szeszes italokra is igénybe vehető.

12. A többi részletes bérelti feltételek a pénzügyigazgatóságnál és a p. ü. biztosságnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthető.

Sátoraljauhely, 1905. december hó 9-én.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

1911/1905. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbírósnak 1905. évi V. I. 614/1. számú végzése következtében Izsépy István ügyvéd által képviselt Szabó János javára, ifj. Jurko János és neje ellen 104 kor. s jár. erejéig 1905. évi okt. hó 14. foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1613 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gabona, szekér, házbutorok, tehén, borjú stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a sauhelyi kir. járásbírósnak 1905. évi V. I. 614/2. számú végzése folytán 104 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi május hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 67 kor. 97 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Mátyásházán, alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi december hó 18-ik (tizennyolc) napjának d. u. 3 órája határidőül kitzetetik és azok a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Sauhely, 1905. évi december hó 4. napján.

Fejér Zoltán,
kir. bir. végrehajtó.

Legalább 5 korona napikereset!



Házimunka kötő-géptársaság

részére keresünk, mindkét nembeli egyéneket gépeinken való kötésre. Egyszerű és gyors munka, egész éven át otthon. — Előismeretek nem szükségesek, távolság nem határoz, a munkát mi értékesítjük.

Házimunka-kötő-géptársaság

Thos. H. Whittick és Társa
Prág, Petersplatz 7-177.

Hirdetmény.

Gróf Andrassy Gyula hitbizományához tartozó, a Bodrog folyón létező szálláskei hid vámszedési joga 1906. évi április 1-től kezdőleg három egymást követő évre Töketerében 1905. évi december hó 28-ikán délelőtti 1/2 10 órakor a központi majorban levő uradalmi irodában nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Bánatpénzül 1000 korona lesz az árverés megkezdése előtt lefizetendő. Írásbeli ajánlatok, melyhez szintugy 1000 korona bánatpénz esatolandó, az árverés megkezdéseig elfogadhatók, különben azok Daubner Sándor urad. számtartó czime alatt Töketerébesre küldendők.

Töketerébes, 1905. decz. 9-én.

Gróf Andrassy Gyula jószágigazgatósága:

Malonyay Ferencz,
jószágigazgató.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozzuk, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.